

MOLNÁR ISTVÁN JUBILEUMI KIÁLLÍTÁSA SALLGÓTARJÁNBAN

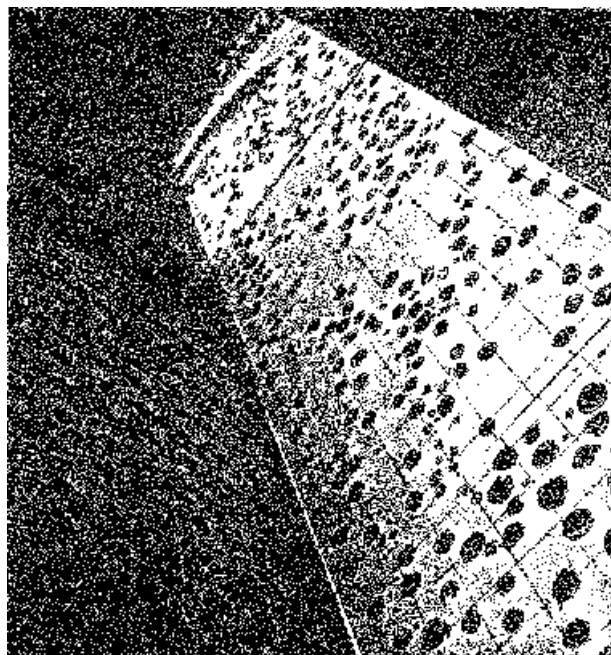
Nyolcvan évvel ezelőtt nyerte el városi rangját Salgótarján, ahol ebben az évben kiemelkedő rendezvényekkel emlékeztek meg az évfordulóról. Ilyen nevezetes esemény *Molnár Icsu István* grafikusművész VÁROSOM című kiállítására, mely 2002. augusztus 30-án nyílt meg a Nógrádi Múzeum kisgalériájában.

A ZSAN MA RAY dobegyüttes meglepő hatású zene-száma után a házigazda, *Szvircsék Ferenc* múzeumigazgató köszöntötte a nagy számban megjelent közönséget. Egyben felhívta a figyelmet, hogy a város szülőtte-nek, az 55. születésnapját ekkor ünneplő művésznek az alkotásait két helyen állították ki. Munkáinak kisebb, de nem kevésbé jelentős csoportja ugyanis a múzeumtól nem messze levő József Attila Művelődési Házban volt megtekinthető.

A tárlatot a kiállítás rendezője, *Pataki Gábor* művészettörténész nyitotta meg, utalva a látott anyag rendhagyó voltára, az alkotások "könnyed alázattal megrajzolt" elemeire, minden egyes képrészlet sajátos, külön-külön történetére.

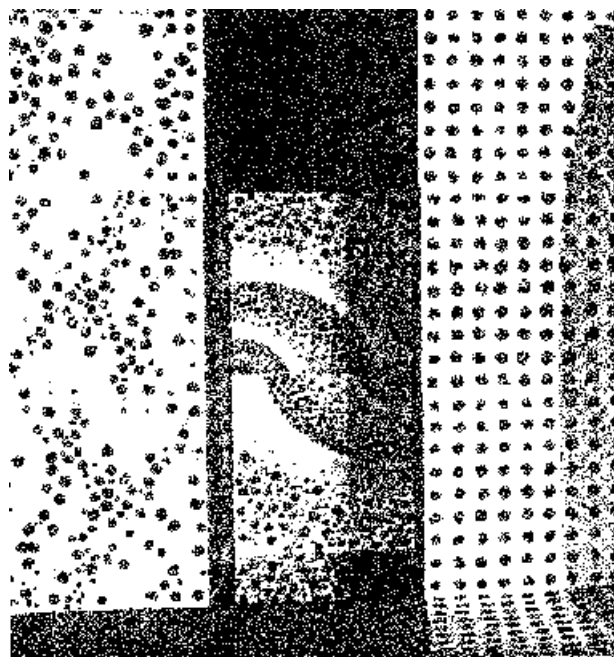
A kiállítóterem közepén a művész *Városom* című rézkarc-installációja magasodott. A várost megjelenítő, méteres nagyságúra felnagyított rézkarc-részletek e nagymultú és biztató jövő elé néző várost jelképezték. (Képpünkön ennek részletét mutatjuk be.) A szülőföld iránti szeretet képi megnyilvánulásának tekinthető a bejárat közelében látott fotó-mozaik is, melyet a jubiláló művész Salgótarján legjellemzőbb épületeiről, tárljairól készült fényképeiből állított össze.

A terem falain szellemes elrendezésben a művész nagyméretű rézkarcait láthatta a közönség. Valamennyi a mostanra kiteljesedett alkotói világ újabb remekelése. A négy-négy lemezről nyomott *Pixelem*-sorozat, a *Király I-II-III*, vagy a *Jelek* címet viselő óriásgrafikák szomszédságában megkapó kontrasztként fedezték fel a mindössze 2 centiméter magasságú, de 60 centiméter kiterjedésű *Határsáv* című lapot. Ennek a térkép-részletnek is beillő rézkarcnak Salgótarjánban történt szerepeltetése azért telitalálat, mert a városba látogató turista meglepetéssel tapasztalhatja, hogy itt a trianoni országhatár sok helyen a kertek alatt húzódik. A grafikák bravúros láttatási módjára egy négy lapból álló rézkarc elhelyezése tette fel a koronát. Ezek a lapok ugyanis a terem csupasz kövezetén voltak láthatók. Igaz, hogy felületüket a látogatók lábnyomától "golyóálló" üveglap védte. A kiállítás előterében tárlóban Icsu művészkönyveit vehette szemügyre a látogató, mint ahogy ugyancsak tárlókban, a megnyitó során említett kultúrházban állították ki 20-nál több könyvés borítótervét. Ezek tekintélyes mennyisége, megkapó megjelenése már magában is egy kiállítás élményét kínálta. A József Attila Művelődési Ház a város központjában, a bányászkodás fénykorában épült, az impozáns Karancs szálló szomszédságában uralja a főteret. Emeletlen harminc méteres mozaikkép emlékeztet az egykori dicsőségre. Nem kevésbé pompás előcsarnokában láthatta a közönség Molnár István 32 ex librisből álló sorozatát. A lapok arasznyi méretük ellenére nem vesztek el a terem hatalmas méretei között, ugyanis mindegyikük paszpartuval ellátva, egységes keretben mutatkozott meg a nézők előtt. Meg kell vallani, ilyen



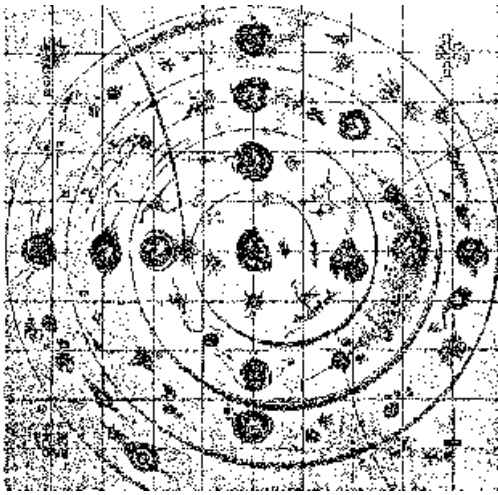
"Városom".

Molnár Icsu István rézkarc-installációi



megtisztelő "tálalásban" még nem láttunk könyvjegyeket kiállítva. A bemutatásnak ez a módja a művésznak a kisgrafika iránti megbecsülését és elkötelezettségét mutatja, egyben példaként szolgálhat későbbi exlibris-kiállítások rendezői számára is.

A közelmúltban megjelent Kortárs Magyar Művészeti Lexikon Molnár Istvánt a "középkori illuminátorok posztmodern reinkarnációja" jelzővel illeti. Ötvenötödik születésnapján Salgótarjánban megnyílt emlékeztető kiállítás az azt mutatta, hogy Icsu mostanra már túllépett a kódexmásoló, képrajzoló nem lebecsülendő szintjén és életműve, mely még sok új meglepetést ígér számunkra, napjaink magyar grafikusművészetének legértékesebb teljesítményei közé tartozik.



"Király III."
Molnár
Icsu
István
rézkarca,
C3

Még a nyomda közelébe se került a fenti írás kézírata, amikor a Művész újabb remekléssel lepte meg barátait, a megnyitóünnepség résztvevőit. A kiállítás teljes anyagát könyvben is megőrkítő, 350 számozott példányban megjelent, 15x13 cm-es mini kiadvány nemcsak a tárlaton szerepelt művek felsorolását, azok fényképét tartalmazza, hanem olvasható benne Pataki Gábor megnyitóbeszéde, a szöveg angol fordításával együtt. A megnyitóünnepség közönségéről készült fényképek kísérik ez utóbbi oldalakat.

Molnár Icsu István VÁROSOM c. könyvében, a borító belső oldalain a művésznak a szülőváros részleteiről készült fotó-mozaikja látható. Így a salgótarjáni nagyszabású tárlat méltó módon dokumentálva kerül be a művészet történetébe.

Soós Imre

ŐSI ÉS MODERN LÉLEKHAJÓ

Kolozsvári Feszt László grafikái a Galéria IX-ben

A Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesülete Ráday utcai kiállítótermében szeptember 27-ikén telt ház előtt nyílt meg az Erdélyben élő *Kolozsvári Feszt László grafikusművész* kiállítása, akinek legfőbb műfaja a sokszorosító grafikai eljárásokkal készült nagyobb méretű képgrafika. Azonban sok szép ex libris is készült már vésője alatt. A neves publicista-műgyűjtő, *Gábor Dénes* a *Kisgrafika* 1973/1-es számában akkor ezt írta róla: "Az ex libris területére nemrégiben robbant be, akkor azonban olyan teljes fegyverzettel jelent meg, hogy első nyilvános szereplésén, a XIV. Nemzetközi Ex libris Kongresszuson máris elnyerte a pályázat II. díját. Ex librisei a legváltózatossabb technikákkal és művészi felfogásban készültek. Linóleum-, fa- és rézmetszetei, rézkarcai, vagy kombinált technikával készült kollográfiái új, friss színt hoztak az ex libris műfajába."

Most több mint három évtized múltán ismét láthattuk válogatott műveinek a bemutatóját, amelyen a művész is megjelent. Művészetét *Szakolczay Lajos* irodalom-művészetkritikus méltatta az alábbiak szerint:

Ki emlékszik arra, hogy Kolozsvári Feszt Lászlónak a művész 1990-től használja a kincses városra utaló előnevet 1970-ben volt egy, a szakmai körökben is nagy érdeklődést keltett kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában (akkor még az intézmény a mostani Néprajzi Múzeum helyén székelt). Feszt László főiskolai tanárként, mesterként a grafikában már ekkor csodát művelt. Ha csupán egyetlen kollográfiáját (anyagnyomatát) említem, az Ernst Múzeum "*Felezőidő*" *Romániai magyar művészet 1965-75* című kiállításán újjal szereplő *Lélekhajó* (1969), már meghatározható a sokszorosított grafikában ugyancsak unikumnak számító lapjainak emelkedettsége. A rajztudás, a művesség, az anyag a megmunkálható nyomólemezt határtalan szeretete, a művész variációs képessége, a szépre szomjazó szemet minduntalan fölfedezésre ösztönző alakító erő és motívumgazdagság tenné, hogy test és szellem együvé tartozása már ekkor harminc év előtt költészetként jelent meg a *Lélekhajó* című lapon? Bizonyára mindezek közrejátszottak abban, hogy a kolozsvári grafikai iskola meghatározó személyiségének, aki (ma már nyugodtan összegezhethetünk: csaknem ötven éve szolgálta a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola grafikai szakán a művészképzést), sikere legyen. Ám nem hagyható figyelmen kívül a személyiség kisugárzása, ami két szóba sűrítendő: *a teremtés boldogság*. Teremtés, vagy afelé vezető út természetesen a különféle kísérletezés is, melynek révén a hagyományos sokszorosított grafikai technikák, eljárások (acélmetszet, rézkarc, rézmetszet vagy annak egyik válfaja a mezzotinto) egyetlen lapon új technikákkal keverednek (dombornyomat, kollográ-



Kolozsvári
Feszt László
linómetszete,
X3

fia), ami által a különféle színárnyalatok, a foltok lágy-sága és a vaknyomás kemény kontúrjai, érdekesebbnél érdekesebb textúrákat eredményeznek.